KOMISIJOS SPRENDIMAS (ES) 2016/835

2016 m. gegužės 25 d.

dėl Europos mokslo ir naujųjų technologijų etikos grupės įgaliojimų pratęsimo

EUROPOS KOMISIJA,

atsižvelgdama į Europos Sąjungos sutartį ir Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

kadangi:

(1) Europos Sąjungos sutarties 2 straipsnyje įtvirtintos vertybės, kuriomis grindžiama Sąjunga, o 6 straipsniu pripažįstama, kad Pagrindinių teisių chartija turi tokią pat teisinę galią kaip ir Sutartys, ir nustatyta, jog pagrindinės teisės sudaro Sąjungos teisės bendruosius principus;

(2) nusprendusi į Bendrijos mokslinių tyrimų ir technologinės plėtros politikos sprendimų priėmimo procesą įtraukti etikos aspektą, Europos Komisija 1991 m. lapkričio 20 d. įsteigė Patarėjų biotechnologijų etinių padarinių klausimais grupę (toliau – Patarėjų grupė);

(3) 1997 m. gruodžio 16 d. Komisija nusprendė Patarėjų grupę pakeisti Europos mokslo ir naujųjų technologijų etikos grupe (toliau – Etikos grupė) ir išplėsti jos įgaliojimus, kad jie apimtų visas mokslo ir technologijų taikymo sritis. Vėliau Etikos grupės įgaliojimai buvo pratęsti; paskutinį kartą tai padaryta Komisijos sprendimu 2010/1/ES ([1]). Todėl dabar tikslinga grupės įgaliojimus pratęsti penkerių metų laikotarpiui, o vėliau paskirti naujus narius;

(4) Etikos grupei pavesta Europos Komisijos prašymu arba, gavus Komisijos sutikimą, savo pačios iniciatyva teikti Komisijai gaires etikos klausimais. Komisija gali atkreipti Etikos grupės dėmesį į klausimus, kurie, Europos Parlamento ir Tarybos nuomone, yra ypač svarbūs etikos atžvilgiu;

(5) turėtų būti nustatytos grupės nariams taikomos informacijos atskleidimo taisyklės;

(6) asmens duomenys turėtų būti tvarkomi laikantis Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 45/2001 ([2]);

(7) Sprendimas 2010/1/ES turėtų būti panaikintas,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Įgaliojimai

Europos mokslo ir naujųjų technologijų etikos grupės (toliau – Etikos grupė) įgaliojimai pratęsiami penkerių metų laikotarpiui.

([1]) 2009 m. gruodžio 23 d. Komisijos sprendimas 2010/1/ES dėl Europos mokslo etikos ir naujų technologijų grupės įgaliojimų pratęsimo (OL L 1, 2010 1 5, p. 8).

([2]) 2000 m. gruodžio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 45/2001 dėl asmenų apsaugos Bendrijos institucijoms ir įstaigoms tvarkant asmens duomenis ir laisvo tokių duomenų judėjimo (OL L 8, 2001 1 12, p. 1).

2 straipsnis

Funkcijos

Etikos grupės funkcijos – Komisijos prašymu arba, jei Komisijos tarnybos sutinka, jos pirmininko prašymu konsultuoti Komisiją mokslo ir naujųjų technologijų etikos klausimais, taip pat pažangos šiose srityse platesnio masto padarinių visuomenei klausimais. Todėl grupė:

a) nustato, apibrėžia ir nagrinėja mokslo ir technologijų pažangos keliamus etikos klausimus;

b) rengiamose analizėse ir rekomendacijose išdėsto gaires, kuriomis siekiama skatinti etiškai formuoti ES politiką, tinkamai atsižvelgiant į Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartiją.

3 straipsnis

Konsultavimasis

Komisija gali konsultuotis su grupe bet kokiais klausimais, patenkančiais į 2 straipsnyje nustatytą kompetencijos sritį. Tokiais atvejais Komisija gali atkreipti grupės dėmesį į klausimus, kurie, Europos Parlamento ir Tarybos nuomone, yra ypač svarbūs etikos atžvilgiu.

4 straipsnis

Nariai ir jų skyrimas

1. Etikos grupę sudaro ne daugiau kaip 15 narių. Nariai turi turėti kompetencijos 2 straipsnyje nurodytoje srityje.

2. Nariai veikia individualiai. Jie konsultuoja Komisiją vadovaudamiesi viešuoju interesu ir nepriklausomai nuo išorės įtakos. Nariai laiku praneša Komisijai apie bet kokį interesų konfliktą, kuris galėtų turėti neigiamos įtakos jų nepriklausomumui.

3. Narius iš kandidatų, pareiškusių susidomėjimą dalyvauti Etikos grupės narių atrankoje ir remiantis šio straipsnio 4 ir 6 dalyse išdėstytais kriterijais atrinktų taikant atrankos procedūrą, kurios priežiūrą atlieka atrankos komitetas, skiria Komisijos pirmininkas už mokslinius tyrimus, mokslą ir inovacijas atsakingo Komisijos nario teikimu.

4. Atrankos komitetas, siūlydamas Etikos grupės sudėtį, siekia užtikrinti kuo aukštesnį jos narių ekspertinių žinių ir įvairovės lygį, geografinę pusiausvyrą, taip pat proporcingą narių pasiskirstymą pagal praktinę patirtį bei atstovaujamas atitinkamas interesų sritis ir atsižvelgia į konkrečias Etikos grupės funkcijas, reikalingų ekspertinių žinių pobūdį ir susidomėjusių kandidatų skaičių. Etikos grupė yra nepriklausoma, pliuralistinė ir daugiadisciplinė.

5. Kiekvienas Etikos grupės narys skiriamas dvejų su puse metų kadencijai. Pasibaigus nario kadencijai, jis gali būti paskirtas kitai kadencijai. Etikos grupės nariai gali būti skiriami ne daugiau kaip trims kadencijoms.

6. Atrenkant kandidatus į grupės narius, atsižvelgiama į šiuos veiksnius ir kriterijus:

a) užtikrinama, kad konkrečios sudėties grupė galėtų nepriklausomai teikti aukščiausios kokybės, išmanymu ir įžvalga grindžiamas konsultacijas. Grupės patikimumas grindžiamas jos narių – moterų ir vyrų – savybių pusiausvyra, o visa grupės sudėtis turi atspindėti perspektyvų įvairovę Europoje. Griežtai paisoma lyčių įvairovės ir tinkamai atsižvelgiama į skirtingo amžiaus narių skaičiaus pusiausvyrą bei geografinį pasiskirstymą;

b) grupės nariai yra tarptautiniu mastu pripažinti ekspertai, pasižymintys aukšta kompetencija ir turintys Europos bei pasaulio lygio patirties;

c) grupės sudėtis atspindi plačią daugiadisciplinę grupės įgaliojimų sritį, į kurią patenka filosofija ir etika, gamtos ir socialiniai mokslai ir teisė. Tačiau nariai neturi savęs laikyti tam tikros disciplinos, pasaulėžiūros ar mokslinių tyrimų krypties atstovais; jie turi turėti visapusišką viziją, kurioje bendrai atsispindi svarbių esamų ir atsirandančių pokyčių suvokimas, įskaitant tarpdisciplinį, transdisciplinį ir daugiadisciplinį požiūrius, ir konsultacijų etikos klausimais poreikis Europos lygiu;

d) be patvirtintos reputacijos, nariai, teikdami politikos formuotojams konsultacijas etikos klausimais, bendrai taiko patirtį, įgytą įvairiose valstybėse narėse ir Europos bei tarptautiniu lygiu;

e) į grupės sudėtį įeina nariai, turintys darbo tokiuose organuose, kaip patariamosios tarybos ir komitetai, Vyriausybės patarėjų komandos, nacionalinės etikos tarybos, universitetai ir mokslinių tyrimų institutai, patirties. Gali būti naudinga į grupės sudėtį įtraukti narių, kurie įgijo patirties daugiau kaip vienoje šalyje, ir narių ne iš Europos Sąjungos.

7. Etikos grupės nariai atrenkami skelbiant atvirą kvietimą pareikšti susidomėjimą, kuriame nurodoma išsamios paraiškos teikimo tvarka. Komisija kvietimą skelbia interneto svetainėje *Europa*. Nuoroda į interneto svetainę *Europa* taip pat pateikiama Komisijos ekspertų grupių ir panašių subjektų registre (toliau – Ekspertų grupių registras).

8. Kandidatūra gali būti pateikta, jei kandidatas laikosi išsamios paraiškos teikimo tvarkos.

9. Etikos grupės narių sąrašą Komisija skelbia Ekspertų grupių registre.

10. Pagal šio straipsnio 2 dalį nepaskirti tinkami kandidatai įtraukiami į rezervo sąrašą. Iš rezervo sąrašo Komisijos pirmininkas gali paskirti narius.

11. Tais atvejais, kai narys nebegali veiksmingai prisidėti prie Etikos grupės veiklos arba atsistatydina ar neatitinka Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 339 straipsnyje išdėstytų sąlygų, Komisijos pirmininkas gali likusiam to nario kadencijos laikui iš rezervo sąrašo paskirti jį pakeisiantį narį.

5 straipsnis

Veikla

1. Mokslinių tyrimų ir inovacijų generalinis direktoratas glaudžiai bendradarbiauja su Etikos grupės pirmininku ir atsako už Etikos grupės darbo koordinavimą bei organizavimą ir sekretoriato paslaugų teikimą.

2. Etikos grupės nariai kadencijos laikotarpiui paprasta balsų dauguma iš savo tarpo išsirenka pirmininką ir pirmininko pavaduotoją.

3. Etikos grupės nariai ir kviestiniai ekspertai laikosi Sutartyse ir jų įgyvendinimo taisyklėse nustatytų įpareigojimų saugoti profesinę paslaptį, taip pat Komisijos sprendimuose (ES, Euratomas) 2015/443 ([1]) ir (ES, Euratomas) 2015/444 ([2]) išdėstytų Komisijos saugumo taisyklių, susijusių su ES įslaptintos informacijos apsauga. Jei jie šių įpareigojimų nevykdo, Komisija gali imtis visų tinkamų priemonių.

4. Etikos grupės darbo programą ir pačios grupės iniciatyva siūlomas etikos analizes tvirtina Komisija. Kiekviename prašyme atlikti etikos analizę nurodomi prašomos atlikti analizės parametrai. Prašydama Etikos grupės suteikti konsultacijas, Komisija nustato jų suteikimo terminą.

5. Etikos grupė savo nuomonėse išdėsto rekomendacijas. Jos grindžiamos naujausios atitinkamo mokslo ir technologijų padėties apžvalga ir išsamia iškilusių etikos aspektų analize. Apie Etikos grupės pateiktas rekomendacijas pranešama atitinkamoms Komisijos tarnyboms.

([1]) 2015 m. kovo 13 d. Komisijos sprendimas (ES, Euratomas) 2015/443 dėl saugumo Komisijoje (OL L 72, 2015 3 17, p. 41).
([2]) 2015 m. kovo 13 d. Komisijos sprendimas (ES, Euratomas) 2015/444 dėl ES įslaptintos informacijos apsaugai užtikrinti skirtų saugumo taisyklių (OL L 72, 2015 3 17, p. 53).

6. Etikos grupė veikia kolegialiai ir siekia bendro visų narių sutarimo. Etikos grupė Komisijos atstovo pritarimu priima savo darbo tvarkos taisykles remdamasi Standartinėmis ekspertų grupių darbo tvarkos taisyklėmis. Darbo tvarka siekiama užtikrinti, kad visi nariai aktyviai dalyvautų grupės veikloje.

7. Etikos grupės posėdžiai paprastai vyksta Komisijos patalpose laikantis Komisijos nustatytos tvarkos ir grafiko. Etikos grupės posėdžiai turėtų vykti ne rečiau kaip 6 kartus per 12 mėnesių laikotarpį ir sudaryti apie 12 darbo dienų per metus. Prireikus Komisijos atstovo pritarimu gali būti surengti papildomi posėdžiai.

Kad Etikos grupė galėtų pasirengti atlikti analizę, Komisijos atstovas, neviršydamas turimų išteklių, gali:

— prireikus *ad hoc* pagrindu pakviesti atitinkamų NVO ar atstovaujančiųjų organizacijų ekspertus ir atstovus pasikeisti nuomonėmis. Jei Komisija mano, jog yra svarbu aprėpti platų su mokslo ir naujųjų technologijų pažanga susijusių etikos klausimų spektrą, ji taip pat gali pakviesti išorės ekspertus *ad hoc* pagrindu laikinai dalyvauti Etikos grupės darbe,

— inicijuoti tyrimus visai būtinai mokslinei ir techninei informacijai rinkti,

— leisti sudaryti darbo grupes konkretiems klausimams nagrinėti,

— užmegzti glaudžius ryšius su valstybių narių ir trečiųjų šalių įvairių etikos organizacijų atstovais.

Be to, Komisija, siekdama skatinti dialogą ir didinti kiekvienos Etikos grupės pateikiamos nuomonės skaidrumą, rengia viešas apskritojo stalo diskusijas. Etikos grupė užmezga glaudžius ryšius su Komisijos padaliniais, kuriems grupės nagrinėjami klausimai turi reikšmės.

8. Komisija stengiasi pasiekti bendrą sutarimą. Tačiau tais atvejais, kai nuomonės nepavyksta priimti vieningai, kartu pateikiama atskiroji nuomonė (kaip mažumos nuomonė) ir nurodomi tokią nuomonę pareiškusio (-ių) nario (-ių) vardas (-ai) ir pavardė(s). Nuomonė perduodama Komisijos pirmininkui arba jo paskirtam atstovui. Kiekviena priimta nuomonė paskelbiama ir perduodama Europos Parlamentui ir Europos Sąjungos Tarybai.

9. Jei dėl veiklos aplinkybių reikia, kad konsultacijos tam tikru klausimu būtų suteiktos greičiau, nei tai būtų įmanoma įprastai priimant nuomonę, gali būti rengiami trumpi pareiškimai ar kitų formų analizės, užtikrinant, kad būtų laikomasi skaidrumo principo, kaip ir rengiant bet kokią kitą nuomonę, o paskui prireikus išsamesnė analizė pateikiama nuomonėje. Pareiškimai paskelbiami ir paviešinami Etikos grupės interneto svetainėje. Įgyvendindama savo darbo programą Etikos grupė Komisijos atstovo pritarimu gali atnaujinti nuomonę, jei ji mano tai esant reikalinga.

10. Etikos grupės diskusijos yra konfidencialios. Komisijos atstovo pritarimu Etikos grupė gali paprasta narių balsų dauguma nuspręsti paviešinti savo svarstymus visuomenei.

11. Visi su Etikos grupės veikla susiję dokumentai (pavyzdžiui, posėdžių darbotvarkės, protokolai, nuomonės ir dalyvių pateikti dokumentai) paviešinami Ekspertų grupių registro interneto svetainėje arba joje pateikiant nuorodą į tam skirtą svetainę. Dokumentai gali būti neskelbiami, jeigu manoma, kad atskleidus dokumentą būtų pakenkta viešajam arba privačiajam interesui, kaip apibrėžta Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1049/2001 ([1]) 4 straipsnyje.

12. Iki pasibaigiant Etikos grupės kadencijai jos pirmininkas parengia grupės veiklos ataskaitą. Ataskaita paskelbiama ir perduodama laikantis 11 dalyje nustatytos tvarkos.

6 straipsnis

Posėdžių išlaidos

1. Etikos grupės veikloje dalyvaujantiems asmenims už jų suteiktas paslaugas neatlyginama.

([1]) 2001 m. gegužės 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1049/2001 dėl galimybės visuomenei susipažinti su Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos dokumentais (OL L 145, 2001 5 31, p. 43).

2. Su Etikos grupės posėdžiais susijusias kelionės ir pragyvenimo išlaidas Komisija atlygina laikydamasi galiojančių taisyklių.

3. Tos išlaidos atlyginamos neviršijant pagal metinę išteklių skyrimo procedūrą skirtų asignavimų.

7 straipsnis

Baigiamosios nuostatos

Šis sprendimas skelbiamas *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* ir įsigalioja kitą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*. Sprendimas 2010/1/ES panaikinamas.

Priimta Briuselyje 2016 m. gegužės 25 d.

Komisijos vardu

Pirmininkas

Jean-Claude JUNCKER